

Nordic Sugar
Member of Nordzucker Group

AgriNyt

Information fra Nordic Sugar - August 2011

Tidlig bestilling af roefrø til 2012

Bestilling skal være afgivet, så den er os i hænde senest **mandag den 12. september 2011**.

To bestillingstidspunkter

Som i de foregående år kan roefrø bestilles på to tidspunkter:

1. Ved tidlig bestilling i august/september anbefales det at bestille sorter med væsentlig rabat, hvis sorterne indgår i dyrkningsplanen for næste dyrkningssæson. Ved tidlig bestilling kan opnås rabat på op til 125 kr. pr. unit afhængigt af sort.

Bemærk, at bestillingen er bindende, og at roefrø ikke tages retur. Derfor bør dyrkere, der påtænker at sælge, bortforpagte eller indgå samarbejde om kontraktmængder undlade at foretage bestilling ved denne tidlige bestilling. Ved salg eller bortforpagtning vil den tidlige frøbestilling blive overført til den nye dyrker. Det er ikke et krav, at roefrø bestilles tidligt men et tilbud, hvor der kan opnås rabat på frøprisen.

2. Sen bestilling/endelig bestilling foregår i januar/februar 2012. Der kan ventes med hele bestillingen af alt roefrø til dette tidspunkt eller foretages supplerende bestilling dog uden "rabat" på prisen. Ved denne bestilling vil der være mulighed for at vælge flere sorter, hvis sortskommissionen finder, at årets sortsforsøg viser nye egnede kandidater til bestillingslisten.

Fremgangsmåde ved frøbestilling

Al frøbestilling gennemføres via internettet på vores hjemmeside www.sukkerroer.nu. Find **eShop** på den personlige dyrkerservice ved at logge ind med dit dyrkernummer og adgangskode. Bestillingen skal være registreret senest 12. september for at blive registreret som tidlig bestilling.

Spørgsmål vedrørende valg af roefrøsorter eller frøbestilling besvares ved henvendelse til **Agricenter Danmark** på tlf.: 54 88 34 60

Hvilken type sort skal vælges?

1. **"Almindelige sorter"** kan vælges, hvis der i den kommende roemark ikke er konstateret problemer med nematoder eller konstateret forekomst af rizomania. Med i vurderingen bør også være, om der er risiko for, at rizomaniasmitte er blevet indslæbt fra andre marker f.eks. via maskinsamarbejde.
2. **Rizomania-tolerante sorter** skal vælges, hvor der er konstateret forekomst af rizomania, eller hvor der er risiko for, at rizomania-smitte er indslæbt via f.eks. maskinsamarbejde.
3. **Nematode-tolerante sorter** vælges, hvor der er konstateret forekomst af nematoder marken.
4. **Sorter med høj sukkerprocent og høj renhed** bør foretrækkes ved lange transportafstande.

Valg af bejdsning

Alle sorter er grundbejdsset med Gaucho 60 g mod insektangreb. Derudover tilbydes nogle sorter med en yderligere bejdsning med Tachigaren, som beskyttelse mod rodbrand. Dette anbefales til dyrkning på marker, hvor der erfaringsmæssigt forekommer rodbrand.

Sortsvalg til marker med nematoder

Der er to sortstyper til såning i marker med nematoder, henholdsvis sorter som er relativt lidt påvirkede af nematoder (NE-typer bl.a. Jenny) eller tolerante sorter som f.eks. Julietta og Comanche.

Faktorer der bør indgå ved sortvalget til marker med nematoder

1. I hvor stor en del af marken er der nematoder?
2. Hvor mange nematoder er der i de områder af marken, hvor der er nematoder?
3. Er det en mark, hvor der kan forventes tidlig eller sen såning?

Resultater i sortsforsøgene 2010 viste, at der er nye nematode-tolerante sorter (Belvista og Cactus), som stort set giver samme udbytte som ikke tolerante sorter, hvor der ikke er nematoder, og i forsøgene med nematoder i 2009 og 2010 har disse sorter givet topudbytte.

Hvis disse resultater bekræftes i sortsforsøgene 2011, ændrer det væsentligt på grænserne for, hvor det anbefales at dyrke nematode-tolerante sorter. Det vil betyde, at dyrkning af NE-sorter kun kan anbefales i marker med meget små områder i marken med nematoder. De nye sorter har også vist en meget lille tilbøjelighed til at danne stokløbere.

Sortsbeskrivelser

Sorterne er beskrevet på baggrund af informationer fra sortsforsøg og erfaringer fra praksis.

Almindelige Sorter (uden tolerance for rizomania og nematoder)

Foxtrot – fra Maribo Seed, Danmark
Sorten har middel sukkerudbytte med høj sukkerprocent. Sorten har middeldyb rodfure med middel mængde vedhængende jord. Sorten har vist nogen tilbøjelighed til at danne stokløbere ved tidlig såning, og middel modtagelighed for bladsvampe.
Pris ved tidlig bestilling: 1.574 kr.
Med Tachigaren: 1.618 kr.
Pris ved januarbestilling: 1.692 kr.
Med Tachigaren: 1.740 kr.

SY Harpoon – fra Syngenta, Sverige
Sorten har højt sukkerudbytte med høj sukkerprocent. Sorten har middeldyb rodfure. Sorten har vist meget lille tilbøjelighed til at danne stokløbere. Sorten har vist middel modtagelighed for meldug og rust.
Pris ved tidlig bestilling: 1.495 kr.
Pris ved januarbestilling: 1.565 kr.

Rizomania-tolerante sorter

Hereford – fra Maribo Seed, Danmark
Sorten har vist meget højt økonomisk udbytte med middel sukkerprocent. Sorten har middeldyb rodfure og under middel mængde vedhængende jord. Sorten har vist middel modtagelighed for bladsvampe. Sorten har i forsøgene 2010 vist lille tilbøjelighed til at danne stokløbere, men i en del marker har der i 2011 været dannet flere stokløbere end forventet. Bl.a. er der roer, der har dannet flere stokløbere fra bladhjørnerne. De stokløbere, der ses, tyder på indkrydsning af vildroer i opformeringsmarken.
Pris ved tidlig bestilling: 1.642 kr.
Med Tachigaren: 1.687 kr.
Pris ved januarbestilling: 1.728 kr.
Med Tachigaren: 1.776 kr.

Jenny – fra Maribo Seed, Danmark
Sorten har vist lidt under middel økonomisk udbytte og med under middel sukkerprocent. Sorten har middeldyb rodfure med lille mængde vedhængende jord. Sorten har vist nogen tilbøjelighed til at danne stokløbere ved tidlig såning. Sorten har vist over middel modtagelighed for rust. Ved undersøgelser i 2009 og 2010 har sorten vist relativ lille påvirkning af nematoder.
Pris ved tidlig bestilling: 1.584 kr.
Pris ved januarbestilling: 1.703 kr.

Stine – fra SESVanderHave, Belgien
Sorten har vist højt økonomisk udbytte med over middel sukkerprocent. Sorten har lidt under middeldyb rodfure, med over middel mængde vedhængende jord. Sorten har vist lille tilbøjelighed til at danne stokløbere og har vist middel modtagelighed for meldug og rust.
Pris ved tidlig bestilling: 1.551 kr.
Med Tachigaren: 1.600 kr.
Pris ved januarbestilling: 1.651 kr.
Med Tachigaren: 1.700 kr.

Pasteur – fra Strube, Tyskland
Sorten har vist meget højt økonomisk udbytte med middel sukkerprocent. Sorten har relativ dyb rodfure. Sorten har vist middel tilbøjelighed til at danne stokløbere, og middel modtagelighed for bladsvampe. Sorten sidder dybt i jorden.
Pris ved tidlig bestilling: 1.515 kr.
Med Tachigaren: 1.560 kr.
Pris ved januarbestilling: 1.580 kr.
Med Tachigaren: 1.625 kr.

Mars – fra Strube, Tyskland

Sorten har vist lidt over middel økonomisk udbytte med noget over middel sukkerprocent. Sorten har middeldyb rodfure og med meget vedhængende jord. Sorten har vist stor tilbøjelighed til at danne stokløbere og lidt over middel modtagelighed for bladsvampe.

Pris ved tidlig bestilling: 1.425 kr.

Pris ved januarbestilling: 1.550 kr.

Cosmic – fra Syngenta, Sverige

Sorten har vist højt økonomisk udbytte med middel sukkerprocent. Sorten har middel rodfuredybde og middel mængde vedhængende jord. Sorten har vist lille tilbøjelighed til at danne stokløbere ved tidlig såning og middel tilbøjelighed ved sen såning. Sorten har vist over middel modtagelighed for rust.

Pris ved tidlig bestilling: 1.619 kr.

Med Tachigaren: 1.657 kr.

Pris ved januarbestilling: 1.695 kr.

Med Tachigaren: 1.735 kr.

Rosalinda KWS – fra KWS, Tyskland

Sorten har vist meget højt økonomisk udbytte med over middel sukkerprocent. Sorten har

middeldyb rodfure og middel mængde vedhængende jord. Sorten har vist nogen tilbøjelighed til at danne stokløbere ved tidlig såning og relativ stor tilbøjelighed til at danne stokløbere ved sen såning. Sorten har vist lille modtagelighed for bladsvampe. Sorten sidder dybt i jorden.

Sorten har i forsøg i 2009 og 2010 med nematoder vist relativ lille påvirkning af nematoder.

Pris ved tidlig bestilling: 1.667 kr.

Pris ved januarbestilling: 1.710 kr.

Sabrina KWS – fra KWS, Tyskland

Sorten har vist meget højt økonomisk udbytte med høj sukkerprocent. Sorten har relativ dyb rodfure og middel mængde vedhængende jord. Sorten har vist lille tilbøjelighed til at danne stokløbere ved tidlig såning og middel tilbøjelighed ved sen såning. Sorten har vist middel modtagelighed for bladsvampe.

Sorten sidder meget dybt i jorden.

Sorten har i forsøg i 2010 med nematoder vist relativ lille påvirkning af nematoder.

Pris ved tidlig bestilling: 1.652 kr.

Med Tachigaren: 1.702 kr.

Pris ved januarbestilling: 1.695 kr.

Med Tachigaren: 1.745 kr.

Rizomania- og nematode-tolerante sorter**Comanche** – fra SESVanderHave, Belgien

Sorten har i forsøg uden nematoder vist under middel økonomisk udbytte, medens sorten i forsøg med nematoder har vist højt relativt udbytte sammenlignet med nematodefølsomme sorter. Sorten har vist høj sukkerprocent og har vist meget lille tilbøjelighed til at danne stokløbere. Sorten har under middeldyb rodfure med middel mængde vedhængende jord. Sorten har vist meget høj modtagelighed for rust.

Pris ved tidlig bestilling: 1.899 kr.

Med Tachigaren: 1.953 kr.

Pris ved januarbestilling: 1.999 kr.

Med Tachigaren: 2.048 kr.

Julietta – fra KWS, Tyskland

Hvor der ikke er nematoder, har sorten vist meget lavt økonomisk udbytte med meget lav

sukkerprocent. I forsøg med nematoder har sorten vist meget højt relativ udbytte sammenlignet med meget nematodefølsomme sorter. Sorten har en under middeldyb rodfure og med under middel mængde vedhængende jord. Sorten har i 2010 vist nogen tilbøjelighed til at danne stokløbere ved tidlig såning og lille tilbøjelighed ved sen såning. Sorten har vist meget stor modtagelighed for meldug og lille modtagelighed for rust og ramularia. Sorten sidder dybt i jorden.

Sorten har en meget dårlig saftkvalitet med meget højt aminotal og bør derfor tilføres en reduceret mængde kvælstof (- 20 kg N/ha). Sorten bør kun dyrkes på arealer, hvor der er registreret problemer med nematoder.

Pris ved tidlig bestilling: 1.787 kr.

Pris ved januarbestilling: 1.830 kr.

Forsøgsresultater 2010

Tabel 1.

Udbytte i 4 år – tons polsukker pr. ha relativt

År	Frøfirma	2007	2008	2009	2010
Antal forsøg		5	5	5	5
Gns. dyrkede absolut		14,00	13,40	15,73	12,08
Gns. dyrkede relativ		100	100	100	100
Foxtrot	Maribo		102	105	99
SY Harpoon	Syngenta		104	104	102
Hereford	Maribo		101	104	103
Jenny	Maribo	106	102	103	99
Stine	SESVdH	108	100	104	103
Pasteur	Strube		108	104	106
Mars	Strube	101	103	105	101
Cosmic	Syngenta	106	104	102	103
Rosalinda KWS	KWS	113	105	106	104
Sabrina KWS	KWS	111	103	103	105
Julietta	KWS	96	94	95	93
Comanche	SESVdH		93	99	97
LSD		4	4	3	3

LSD =3 i forsøgene i 2010. Dette betyder, at resultater med en forskel på 3 og derunder bør vurderes som værende stort set ens.

Sorts-typer i tabellerne:

Grøn: "Almindelige sorter".

Brun: Rizomania-tolerante sorter.

Orange: Nematode- og rizomania-tolerante sorter.

Karakterer i tabellerne:

Rodfure: Høj karakter er glat roe og lav karakter er dyb rod fure.

Stokløbning:
4 + 5 anbefales til meget tidlig såning (fra først i marts).
3 fra 15. marts
2 fra 20. marts
1 fra 25. marts
og øvrige efter 1. april

Bladsvampe:
Skala 0 – 10,
hvor 0 = intet angreb og 10 er fuldt angrebet.

Tabel 2.

Almindelige sorter - gennemsnit af 5 forsøg 2010 – samt Agricenterets vurderinger

	1000 pl. pr. ha forår	Renheds %	Rod-fure	Pol %	Rod pr. ha tons	Tendens til stokløbn. Tidlig - sen	Bladsvampe Meldug-Rust-Ramularia	Sukker rel. til gns. af dyrkede	Økonomi rel. til gns. af dyrkede
<i>Gns. af dyrkede</i>	98	96,2	5,1	16,48	73,2	2 - 3	7 - 4 - 0,3	100	100,0
Foxtrot	94	96,2	5,1	16,79	71,3	2 - 5	7 - 4 - 0,5	99	100,2
SY Harpoon	96	96,4	5,2	16,79	73,2	4 - 5	8 - 3 - 0,5	102	103,6

Tabel 3.

Rizomaniatolerante sorter uden nematodeangreb – gennemsnit af 5 forsøg 2010 samt Agricenterets vurderinger

	1000 pl. pr. ha forår	Renheds %	Rod-fure	Pol %	Rod pr. ha tons	Tendens til stokløbn. Tidlig - sen	Bladsvampe Meldug-Rust-Ramularia	Sukker rel. til gns. af dyrkede	Økonomi rel. til gns. af dyrkede
<i>Gns. af dyrkede</i>	98	96,2	5,1	16,48	73,2	2 - 3	7 - 4 - 0,3	100	100,0
Hereford	96	96,4	5,2	16,47	75,5	4 - 3	6 - 4 - 0,1	103	104,0
Jenny	97	96,5	5,1	16,17	73,8	1 - 5	6 - 5 - 0,5	99	98,9
Stine	98	95,9	5,3	16,64	74,7	4 - 4	7 - 4 - 0,3	103	103,9
Pasteur	102	95,7	4,9	16,48	77,3	3 - 5	8 - 4 - 0,3	106	104,3
Mars	97	95,4	5,1	16,72	73,1	3 - 1	8 - 4 - 0,4	101	101,8
Cosmic	97	96,2	5,2	16,50	75,5	4 - 3	6 - 5 - 0,2	103	102,9
Rosalinda KWS	102	96,1	5,1	16,61	75,9	1 - -4	4 - 3 - 0,2	104	104,1
Sabrina KWS	101	96,1	4,9	16,88	74,8	4 - 3	6 - 4 - 0,4	105	105,9
Julietta	99	96,8	5,3	16,04	70,0	2 - 4	9 - 1 - 0,2	93	91,2
Comanche	98	96,0	5,4	16,73	70,1	5 - 5	6 - 8 - 0,3	97	98,4

Tabel 4.

Forsøg med sorter på nematode-inficeret jord, 3 fsg. 2010

	1000 pl. pr. ha forår	Renheds %	Rod- fure	Pol %	Rod pr. ha tons	Tendens til stokløbn. Tidlig - sen	Bladsvampe Meldug- Rust- Ramularia	Sukker rel. 2008	Sukker rel. 2009	Sukker rel. 2010
<i>Målesort – ikke tolerant</i>	101	91,8	4,7	16,33	56,0	2 - 3		100	100	100
Julietta	103	93,2	5,2	16,84	63,8	2 - 4	9 - 1 - 0,2	131	121	117
Comanche	102	92,4	4,9	17,63	58,6	5 - 5	6 - 8 - 0,3	116	120	113
Jenny	102	92,8	4,9	16,57	57,9	1 - 5	6 - 5 - 0,2		109	105
Rosalinda KWS	106	92,0	4,8	17,12	60,7	1 - -4	4 - 3 - 0,2		118	113
Sabrina KWS	105	91,6	5,0	17,34	64,6	4 - 3	6 - 4 - 0,4			123

Der har i nematode-forsøgene været relativ stor usikkerhed/forskel i udbytterne, bl.a. pga. stor forskel i antallet af nematoder i forsøgsarealet. F.eks. har der i gns. af forsøgene været dobbelt så mange nematoder i parcellerne med Comanche og Jenny sammenlignet med parcellerne med Sabrina. LSD er 9 for det relative udbytte, så der skal være en forskel på 9 for at der er sikker forskel mellem sorterne.